

PM 2015-11-12

Juktån–Bedömning av förutsättningar till restaurering av sidogrenar för ökad möjlighet till vinteröverlevnad och lek.

Projekt: PM 2015-11-12. Juktåns sidogrenar

Ort och datum: Sorsele 2015-11-12

Utförare: EKOM AB

Uppdragsansvarig: Magnus Bidner

Magnus Bidner

Innehållsförteckning

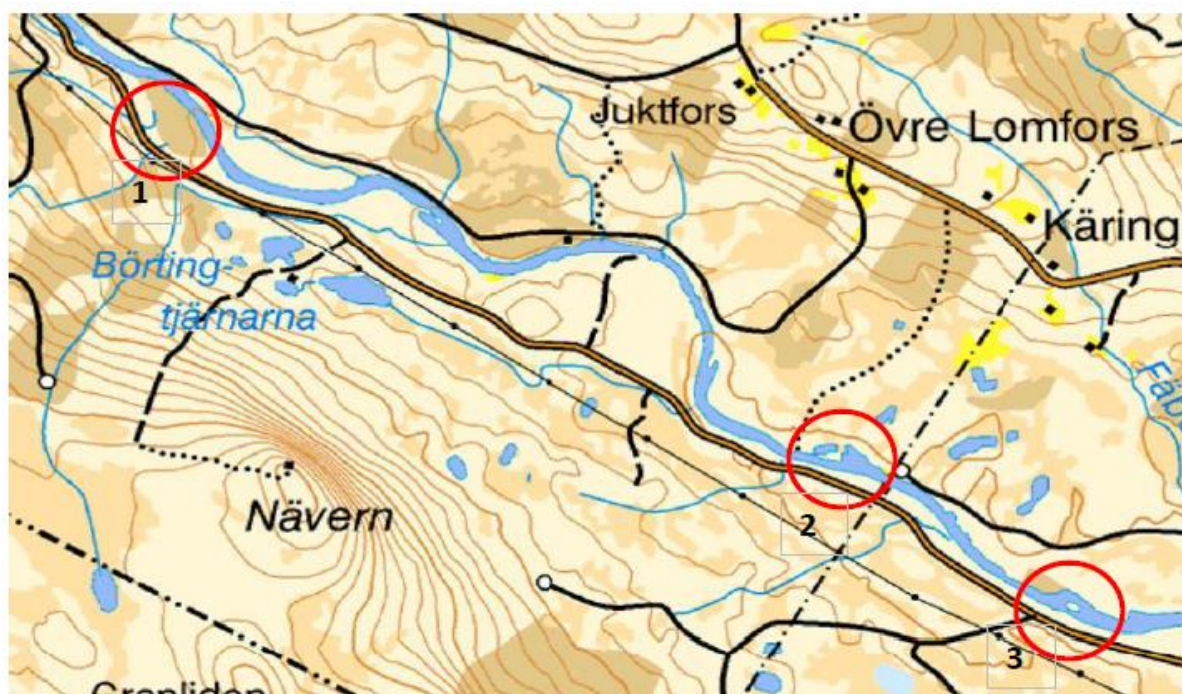
1	BAKGRUND	3
2	MATERIAL OCH METODER	3
3	RESULTAT	4
3.1	GRANHOLMSGRENNEN.....	4
3.2	GREN VID STAKASELET	6
3.3	GREN VID STORSTENSFORSEN	7
4	SLUTSATSER	9

1 Bakgrund

På uppdrag av Juktån mellersta FVO genomfördes 2015-10-18 en inventering av 3 sidogrenar i Juktån, Sorsele Kommun. Inventeringen genomfördes för att undersöka möjligheterna till att öka reproduktionen och vinteröverlevnaden på mindre fisk i dessa. Juktån är tidigare bitvis restaurerad, men sidogrenarna är orörda och håller under vintervattenföringen väldigt lite vatten. Under flera år har utsättningar av mindre fisk skett i dessa sidogrenar, men utvärderingen av dessa är tyvärr bristfällig.

Målsättningen med inventeringen är att undersöka möjligheterna att skapa bra habitat (livsmiljöer) för mindre fisk i grenarna, samt om det finns platser att anlägga lekbottnar på för vuxen fisk.

Områdeskarta över Juktån med åtgärdsförslagets placering

1. Granholmsgrenen

2. Gren vid Stakaselet

3. Gren vid Storstensforsen

Figur 1. Juktån med inventerade grenar

2 Material och metoder

Inventeringarna av Juktåns grenar 2015-10-18. Dessa inventerades från inlopp till utlopp. Längd, bredd, bottenstruktur, substrat m.m. noterades. Upplagt material från rensningen noterades. Datat sammanställdes i en fil, som tillsammans med bilder i detta PM utgör underlag till förslagen på åtgärder i området.

3 Resultat

3.1 Granholmsgrenen

Fältuppgifter inventering Juktån 2015

1 Granholmsgrenen

inv. dat 2015-10-18

Biflöden inv: uppströms gräns, sjö eller naturligt vandringshinder.	
Punktinvent fors ca 100 - 400 m	
Uppst koord:	X 7241032 Y 1575186
Nedst koord:	
Vattenstånd vid invent.	Låg (vintervattenföring 3 m3/s)
Längd (invent sträcka)	200 m
Medelbredd	13m
Substrat	Sten 1, Sten 2 (10-60 cm)
Djup	max 0,9 m medel 0,35m
V-hast	strömt/ stråk fors
Bottenstruktur	heterogen och varierad botten
Beskuggning	låg
Död ved	enstaka
Rensad/rätad	Nej, men tidigare stängd p.g.a. flottning
Vandringshinder	Nej
Elfiskas	Ja, tidigare elfisken finns
Allm bedömning	Mycket fina uppväxtområden. Lekbottnar saknas, mer vintervatten önskas
Åtgärdsförslag:	Sänk inlopp i gren ca 30 cm. Lekbottenområden i den övre delen av grenen
Ny yta + förbättrad yta	ca 500m2
Övrigt: Utsättningar har gjorts tidigare i grenen. Mycket bra uppväxt biotoper för öring och harr.	
Se bilder nedan	

Bild 1: Inlopp i gren

Bild 2: Fint område för anläggande av lekplatser

3.2 Gren vid Stakaselet

Fältuppgifter inventering Juktån 2015

2. Gren vid Stakaselet

inv. dat 2015-10-18

Biflöden inv: uppströms gräns, sjö eller naturligt vandringshinder.	
Punktinvent fors ca 100 - 400 m	
Uppst koord:	X 7238715 Y 1578948
Nedst koord:	
Vattenstånd vid invent.	Låg (vintervattenföring 3 m3/s)
Längd (invent sträcka)	200 m
Medelbredd	11m
Substrat	Sten 1, Sten 2 (10-25 cm)
Djup	max 1,4 m medel 0,35m
V-hast	strömt/ stråk fors
Bottenstruktur	Homogen botten med sel i övre del, nedre heterogena bottnar
Beskuggning	låg
Död ved	enstaka
Rensad/rätad	Nej, men tidigare stängd p.g.a. flottning
Vandringshinder	Nej
Elfiskas	Nej
Allm bedömning	Fina uppväxtområden i nedre delar. Lekbottnar saknas.
Åtgärdsförslag:	Sänk inlopp i gren ca 20 cm. Restaurering med maskin i grenen, stenuläggning
Ny yta + förbättrad yta	ca 300m2
Övrigt: Kort sträcka, kan dock skapa mycket bra uppväxtbiotoper för öring och harr.	
Se bilder nedan	

Bild 3: Grenens inlopp samt mindre fors

Bild 4: Grenens nedre del med rensningar för flottning

3.3 Gren vid Storstensforsen

Fältuppgifter inventering Juktån 2015

2. Gren vid Storstensforsen

inv. dat 2015-10-18

Biflöden inv: uppströms gräns, sjö eller naturligt vandringshinder.	
Punktinvent fors ca 100 - 400 m	
Uppst koord:	X 7237788 Y 1580286
Nedst koord:	
Vattenstånd vid invent.	Låg (vintervattenföring 3 m ³ /s)
Längd (invent sträcka)	100 m
Medelbredd	7m
Substrat	Grus, Sten 1, Sten 2 (2-25 cm)
Djup	max 0,9 m medel 0,25m
V-hast	strömt
Bottenstruktur	Homogena bottnar med sel
Beskuggning	låg
Död ved	enstaka
Rensad/rätad	Nej, men tidigare stängd p.g.a. flottning
Vandringshinder	Nej
Elfiskas	Nej
Allm bedömning	Fina uppväxtområden i grenen. Lekbottnar saknas.
Åtgärdsförslag:	Tröskling i huvudfåran skapar mer vatten i gren. Restaurering med maskin i grenen, stenuläggning
Ny yta + förbättrad yta	ca 300m ²
Övrigt: Åtg. kan skapa mycket bra uppväxtbiotoper för öring och harr. Mer vatten ger mindre risk för bottenfrysning under vintertid.	
Se bilder nedan	

Bild 5: Juktån med material för tröskling

Bild 6: Bra bottenstrukt, men lite vatten under vintertappning

4 Slutsatser

Efter inventering och sammanställning av data kommer här ett antal förslag på åtgärder som skulle kunna genomföras för att nå målet med att skapa högre överlevnad och ökade möjligheter till lek i Juktåns sidogrenar.

Granholmsgrenen: Fin gren där utsättningar av mindre fisk skett regelbundet.

Åtgärdsförslag: Sänk intaget i grenen (ca 25cm) för högre genomströmning vintertid. Anläggande av lekbottnar i grenens mittre och övre partier. Bra uppväxtområden finns, restaurering ej nödvändig.

Gren vid Stakaselet: Gren på norra sidan. Lugnare sel varvas med korta forsar. Grenen är rensad för flottning på hela sträckan.

Åtgärdsförslag: En mindre restaurering bör genomföras där större sten läggs ut för att skapa en mer komplex strömbild i grenen. Lekbottnar kan anläggas på nackarna i de forsande partierna.

Gren vid Storstensforsen: Mindre gren med behov av mer vatten vintertid.

Åtgärdsförslag: En tröskling av Juktån vid intaget till grenen skulle skapa ett bättre flöde av vatten in i grenen. Förslaget är att två trösklar anläggs i området. I grenen återför man större sten och tillför lekgrus.

